Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

17 АВГУСТ 1967 й.
2-йил чиқиши.
ПАЙШАНБА
№ 192 (348)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Сиз кўриб турган бу суратда жонажон шаҳримизнинг марказий универсал магазини — ЦУМ яқинида «Украина» микрорайонини жадал суръатлар билан бунёд этаётган бир группа қардош украин бинокорлари (чапдан ўнгга) И. Иванов, Е. Тименов, А. Шатило, Л. Нартимова, О. Скиба, Д. Несторас, А. Фешчук ўртоқлар Улар смена ва ойлик топшириқларини бир ярим баровар адо этаётирлар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

АҲОЛИГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ЯХШИЛАНМОҚДА

Юбилей тантаналарига уч ойдан камроқ вақт қолди. Умумхалқ байрами тобора яқинлашган сари социалистик мусобақа қизғин тус олиб бораётир. Кечагина шаҳар маиший хизмат кўрсатиш ходимлари ўз актив йиғилишларига тўпландилар. Бу ерда ярим йил ичида амалга оширилган ишларга якун ясалиб, Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан аниқ режалар белгилаб олинди.

Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Умаровнинг докладида, шунингдек актив қатнашчиларининг сўзларида ялпи маҳсулот чиқариш бошқарма бўйича 114.5 процент қилиб бажарилганлиги тўғрисида гапириб ўтилди. Шу давр ичида пландан ташқари 300 минг сўмлик халқ истеъмол маҳсулотлари тайёрланди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш плани 102,8 процент адо этилди. Август ойи плани ҳам муддатидан илгари бажарилди. Бошқача қилиб айтганда, ҳар бир тошкентлик давлат бютжетидан ўз маиший эхтиёжи учун 8 сўм 35 тийинлик фойдаланди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан деярли 2 сўм ортиқроқдир.

Юбилей йилида маиший хизмат корхоналари қуриш ва ишга тушириш юзасидан кўп иш қилинмоқда. Кўпдан буён ишлаб келаётган маиший хизмат шаҳарчасида аҳолига хизмат кўрсатиш яхши бормоқда. Шота Руставели кўчасида, Мевазор массивида, Халқлар дўстлиги кўчасида ҳам маиший хизмат кўрсатиш уйи биноси очилди. Богдан Хмельницкий кўчасида якка тартибда кийим-кечак тикадиган ателье учун тўрт қаватли бино қурилмоқда. Луначарский шоссесида маиший хизмат кўрсатиш уйи биноси хизматга топширилиш арафасида турибди. Чилонзорда техника хизмати станцияси барпо этилаётир. Энгельс кўчасида фотореклама комбинати очилди. Оёқ кийимларини тозаловчи 24 та «Каштан» павильонлари ўрнатилди. Шунингдек, кўплаб бошқа объектлар ҳам барпо этилаётир. Шу йилнинг ўзида маиший хизмат кўрсатиш корхоналари майдони деярли 3 минг квадрат метрга кўпайди. Яқин вақтлар ичида яна 500 квадрат метр майдонда маиший хизмат корхоналари иш бошлайди.

Келажак планга мувофиқ 1970 йилда аҳолига 41.500 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатиш мўлжалланмоқда. Ёки бошқача қилиб айтганда хизмат кўрсатиш шу йилга нисбатан икки марта кўпаяди. Бўлиб ўтган актив йиғилишида асосан ана шулар тўғрисида гапирилди.

— Бу вазифаларни амалга ошириш учун,— дейилади докладда,— хизмат кўрсатиш майдонини янада кенгайтириш, ишлаб чиқариш процессларини иҳтисослаштириш ва марказлаштириш, поток линияларини ҳамда бригада бўлиб ишлаш методини жорий этиш йўлидан бориш керак бўлади.

Бу иқтисодий омилларга қандай риоя қилинаётир. В. И. Ленин номли фабриканинг бош инженери ўртоқ Розиқовнинг актив йиғилишида айтишича, чиқарилаётган маҳсулот таннархи ошиб кетаётир. ортиб қолган материаллар буюртмачиларга қайтариб берилмайди. Ишчи аёлларнинг меҳнати етарли даражада механизациялаштирилмаган. Шу чоққа қадар оёқ машиналаридан фойдаланиб келинаётир. «Химчистка» фабрикасида, «Новинка» ательесида меҳнат қониқарсиз механизациялаштирилган. Бу корхоналарда 40 га яқин механик усулда ишлайдиган машиналар ишлаб чиқаришга жорий этилмаётир.

«Север» фабрикасида гарчи аккумиляторларни углекислота билан зарядлаш жорий этилган бўлса-да, план атиги 40 процент қилиб адо этилаётир. Айрим қисмларининг йўқлиги туфайли баъзи ускуналар узоқ вақт тўхтаб қолмоқда.

Беш йиллик планни тўла адо этиш учун имконият яратиб берадиган кўпгина масалаларни ҳал этиш лозим. Бироқ, актив йиғилиши қатнашчиларининг сўзларидан маълум бўлишича, бу масалаларнинг кўпчилиги сустлик билан амалга оширилаётир, айримлари эса мутлақо бажарилмаётир. «Север» фабрикасида моддий-техника базаси ҳозирги замоннинг юксак талабларига тўла жавоб бермайди, унумдор ускуналар етишмайди. Лекин шунга қарамай, Маиший хизмат кўрсатиш министрлиги ва бошқармаси раҳбарларини бу масала унчалик ташвишга солмаётир.

Музокараларда сўзга чиққан «Новинка» ательеси цехининг бошлиғи Аббосов, химчистка фабрикасининг директори Абдуқаюмов, В. И. Ленин номли фабриканинг бош инженери Розиқов, «Шарқ» прокат пунктининг мудири Беглова ва бошқа кўпгина ўртоқлар 1970 йилларга мўлжаллаб тузилган режалар амалий фаолият билан мустахкамланмаётганлигини кўрсатиб ўтдилар.

Шаҳар маиший хизмат корхоналари ходимларининг йиғилишида, шунингдек Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. И. Лебедев. Маиший хизмат кўрсатиш министри А. И. Бродова ўртоқлар ҳам сўзладилар.

Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга қаратилган қарор қабул қилдилар.

ИЛМИЙ ТЕХНИКА СЕМИНАРИ

ҚУЮВЧИЛАР МЕҲНАТ ЭСТЕТИКАСИ

Қачонлардир бу ерда қолиплар, ҳар хил чиқиндилар, кул, чанг тепалари кўзга ташланарди. Бунинг учун қуюв цехи дейишнинг ўзи кифоя бўларди...

Бу цех ўз ишлаб чиқариш хусусиятига кўра энг иссиқ, энг чанг цех бўлиши, чўян, ҳар-хил темир парчалари ва қум билан тўлиб туриши лозим эди.

«Ташсельмаш» заводининг қуюв цехига кирсангиз. сиз қуювчилар ҳақидаги фикр нақадар нотўғри эканлигига ишонч ҳосил қиласиз.

Панеллар оппоқ плиткалар билан безатилган. Фонтан сувлари пуркаб турибди. Деворда эса катта расм осиғлиқ. Унда оппоқ қайинлар, кўкаламзор, шалола кўзга ташланади.

Цех участкасида гулзорлар, газли сув павильонлари, ишчилар дам оладиган оппоқ ғилофли стуллар мавжуд. Бу стуллар ёнида эса қуйилма батартиб териб қўйилган токчаларни кўрамиз.

Бугун кундуз куни бу участкага қуюв цехининг бошлиқлари, корхона директорлари, шаҳар заводлари касаба союз комитетининг раислари келишди. Уларнинг ҳаммаси биргаликда «Ташсельмаш» заводи қуюв цехининг тажрибаси билан, иш шароити, ишлаб чиқаришга эстетика ва маданиятни жорий қилиш тажрибаси билан танишдилар.

Бу тўғрида ишлаб чиқаришга эстетикани жорий қилиш ташаббускори — қишлоқ хўжалик машинасозлиги қуюв цехининг бошлиғи Р. Хусаинов батафсил гапириб берди.

Шаҳар илмий-техника семинарининг навбатдаги машғулоти 24 августда ўтказилади. Машғулот мавзуси: «Пайвандлаш ишларини механизациялаштириш ва бу соҳадаги илғор методлар».

Мутахассис пайвандчилар «Ўзбекхиммаш» заводининг тажрибаси билан танишиш учун Чирчиққа борадилар. Шунингдек, улар трансформатор заводида пайвандлаш ишларини механизациялаштир иш усуллари билан танишадилар.

ПОЛИТЕХНИКЛАР ОТАЛИҒИ

Политехника институтининг партия комитети ва «Билим» жамияти правлениеси ажойиб ташаббус бошладилар. Улар Краснодардан келган қардош қурувчилар учун лекторий ташкил этдилар.

Лекторийда ўқилаётган лекциялар тематикаси тобора яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь юбилейи билан боғлиқдир. Бу лекцияларни институт ўқитувчилари — Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир-аъзолари, фан докторлари Х. Боймуҳаммедов, А. Ортиқов О. Русанова, фан кандидатлари ва доцентлардан Г. Кунавина, Е. Сазонова, А. Акрамов ва бошқа ўртоқлар қизиқарли темаларда суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Яқинда лекторийнинг дастлабки чиқиши бўлиб ўтди. Бунда фалсафа фанлари доктори А. Ортиқов лекторийни очиб, мамлакатимиз халқлари интернационал дўстлигининг нақадар катта кучга эга эканлигини қардошлик шаҳри бўлмиш Тошкентнинг қайта барпо этилаётганлиги тимсолида таъкидлаб ўтди. Шундан кейин профессор Х. Боймуҳаммедов сўз олиб, Тошкент зилзиласи ва уни ўрганиш йўллари тўғрисида мазмунли лекция ўқиди.

Қардош бинокорлар Ўзбекистон интеллигенцияси вакилларининг бу олижаноб ишларидан мамнун эканликларини изхор этдилар.

Тантанали айём — Октябрь байрами тобора яқинлашиб келмоқда. Лекторийнинг тематикасига ҳам шу ҳақдаги, меҳнаткашларнинг сиёсий онгларини ошириш юзасидан лекция ва суҳбатлар киритилган. «Билим» жамияти правлениесининг раиси профессор С. Абальянц ва масъул секретари, СССР журналистлар союзининг аъзоси Н. Қодиров ўртоқлар қисқа муддат ичида амалга оширилиши лозим бўлган тадбирларни режалаштириб қўйдилар.

ОЗОДЛИК ОРОЛИГА

Тошкент юк-товар станциясида бўлган киши бу кенг даргоҳдан мамлакатимизнинг ва чет эл мамлакатларининг турли томонларига пўлат излар орқали Тошкент индустриясида ишлаб чиқарилаётган жуда кўп маҳсулотлар жўнатилаётганлигини кўради.

Бугун Озодлик ороли — Кубага 18 та тўрт ўқли платформа йўл олди. Бу платформаларнинг ҳар бирига учтадан автоприцеп жойланган. Бу автоприцеплар Куба пахта далаларида етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини қоп-қанорсиз ташишда хизмат қилади.

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи коллективи Озодлик ороли учун кўплаб қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқармоқда ва уларни ўз муддатида етказиб бермоқда.

КЎЧАЛАР ТУТАШГАН ЖОЙДА

Пойтахтимизнинг бош планига кўра унда бунёд этиладиган 7 ва 9 қаватли биноларга 43 процент ўрин берилган. Чилонзорда ҳам ана шундай 9 қаватли бинолар қурила бошланди. Бу ерда шу пайтгача бундай бинолар мавжуд эмас эди.

Шу кунларда райондаги Муқимий ва Ғафур Ғулом кўчалари туташган жойга борган киши бу ерда учта 9 қаватли бино тезкорлик билан қурилаётганлигининг гувоҳи бўлади.

Чилонзор районида барпо этилаётган бу кўп қаватли бинолар қурилиши Донецк ва Киев шаҳридан келган қурувчилар меҳнатига мансубдир.

Иккита 9 қаватли бино қурилишини Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейига туҳфа этиш мажбуриятини олган киевлик бинокорлар шу кунларда айниқса жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Бундай кўп қаватли бинолар пойтахтдаги бошқа районларда ҳам бунёд этилади.

ТОШКЕНТЛИКЛАРГА ТУҲФА

БОКУ

Озарбайжон уйсозлари Тошкентда тўққизинчи бинони қуриб тугатишмоқда. Барча биноларни қуришда Ф. Байрамов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси актив қатнашмоқда.

Ҳозир бу коллектив 24-кварталда 48 квартирали уйни монтаж қилмоқда. Бинонинг тўртинчи қаватини монтаж қилиш ишлари ҳам тугалланиш олдида турибди. Ф. Байрамов монтажчилари ҳар куни 60 та плитани бириктирмоқда. 48 квартирали уй бир ойдан сўнг пардозловчиларга топширилади.

Ишда бригаданинг Наримон Мамедов, Али Гасанов, Рустам Алиев, Рубен Айрапетян сингари монтажчилари намуна кўрсатмоқда. Улар кунлик нормани 120—130 процент бажариб, иш сифатини яхшилашмоқда.

АШХОБОД

Чилонзорнинг Г-9 кварталидаги 12 бинода 96 квартиралик уй-жой тикланмоқда. У уй деворига қўйларни боқиб юрган чўпон сурати солинган. Чўпон қўлидаги най билан ажойиб куй таратаётганга ўхшайди. Чўпоннинг кўз олдида эса бепоён чўл. Бу суратдан бу уйни Туркманистон фарзандлари солганлигини осонликча билиб олиш мумкин. 1-уйсозлик комбинатининг монтажчилари иккита 96 квартирали уйни фойдаланишга топширишди.

Прораб А. Нольфин бошчилигида пардозловчилар ҳам намунали ишладилар. Лида Леонтьева, Юрий Камшу, Галина Журавлева, Валентина Хазова. Зинаида Степанова, Ҳасан Қозиев сингари бўёқчилар кунлик нормаларини 130—140 процентдан бажариб, барчага намуна бўлишмоқда.

Ғафур Ғулом кўчасида иккита бинони қуриб фойдаланишга топшириш учун «Ашхабадстрой» бинокорлари икки ой ғайрат қилишди. Улар яқинда 192 квартирани туҳфа қилдилар.

БУЮРТМАЛАР БАЖАРИЛМОҚДА

Шаҳаримиздаги «Средазэнергоцветмет» трестининг махсус ихтисослашган йирик ҳажмли қозон ремонт қилиш корхонаси мамлакатимиз халқ хўжалиги учун зарур бўлган кўпгина муҳим буюртмаларни тайёрлаб бераётир. Бу корхона мамлакатимиз пахта тозалаш заводлари учун СТАМК-2 поток агрегатлари, шунингдек «Главташкентстрой» учун 10—20 ва 50 куб метр ҳажмида ёнилғи учун мўлжалланган цистерналар, компрессорлар учун модернизациялаштирилган янги клапанлар, Урта Осиё республикалари ҳамда Қозоғистондаги кўпгина иссиқлик кучи билан ишловчи электростанция учун пар турбиналари ҳамда рангли металлургия корхоналари учун йирик қозон горелкалари тайёрлаб бераётир. Бу ихтисослашган махсус корхона ишчи ва инженер-техниклари бу йил 50 тонна металлни тежаш, 1500 сўмга яқин иқтисодий фойда берувчи саккиз ихтирочилик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиш ва 65 минг киловатт-соат электр қувватини тежаш мажбуриятини олганлар.

Суратларда: муҳим бюртмалар жўнатишга ҳозирланмоқда. Механика цехининг пешқадам токари Шоилёс Халимшоев. У шу корхонада 10 йилдан бери узлуксиз меҳнат қилиб, мунтазам равишда смена ва ойлик топшириқларини 120—130 процент адо этади.

Илғор электр пайвандчилардан А. Кудрявцев билан Н. Иброҳимов ўртоқлар халқ хўжалигининг муҳим буюртмаларидан бирини монтаж қилаётирлар.

М. Нуриддинов фотолари.

ОШХОНА ИШ БОШЛАДИ

Октябрь район ошхоналар трестига қарашли Калинин майдони ёнидаги ошхона зилзила оқибатида шикастланиб, бир неча вақтдан буён қайта тиклаш ишлари олиб борилаётган эди. Бош прораб ўртоқ К. Димитреэдис раҳбарлигида қайта тиклаш ишлари тезкорлик билан олиб борилиб, 8 та овқат тайёрлайдиган хона, 160 киши бирданига овқатланадиган зал замонавий қилиб қурилди.

Бу ошхонада ўз-ўзига хизмат қилиш учун ҳамма қулайлиқлар яратилган. Хоналарнинг ҳамма томонига безак берилган ва осма кўкатлар, гули-райҳонлар хўрандаларни ўзига мафтун этади.

Ошхонанинг 22 кишилик коллективи чаққонлик билан халққа хизмат қилаётир.

Р. ҒОЗИЕВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Д. С. ПОЛЯНСКИЙ Л. ПИРСОН БИЛАН СУҲБАТ ҚИЛДИ

МОНРЕАЛЬ. 15 август. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский 14 августда Оттавадаги парламент биносида Канада бош министри Л. Пирсон билан учрашди. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида Совет — Канада муносабатларига доир масалалар ва ҳар иккала томонни қизиқтираётган баъзи халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Д. С. Полянский Канада бош министри Л. Пирсонга СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин мактубини топширди. Л. Пирсон ўз ҳукумати номидан мактуб учун миннатдорчилик изҳор этди.

ФРАНЦИЯДА ЗИЛЗИЛА

ПАРИЖ. (ТАСС). Жиронда, Юқори ва Қуйи Пиренея департаментларида (Франциянинг ғарби-жанубий қисми) 14 августга ўтар кечаси унча кучли бўлмаган ер ости тебранишлари қайд қилинди.

Тахминан ярим соат оралатиб бир неча секунд давом этган икки марта ер қимирлаш натижасида аҳоли яшайдиган Артетт пункти, айниқса, зарар кўрди. Дастлабки маълумотларга кўра, бу ерда бир киши ҳалок бўлган ва 20 дан ортиқ киши ярадор бўлган. Мазкур посёлка иморат ва уй-жойларидан 30 процент чамаси вайрон бўлган.

Ғарби-жанубдаги Бордо, По, Байон каби йирик шаҳарларда кучсизроқ ер ости тебранишлари сезилган бўлса-да, жиддий зарар етгани йўқ. Испаниянинг шимолий қисмида ҳам ер қимирлаганлиги қайд қилинди.

ТИНЧ АҲОЛИНИ БОМБАРДИМОН ҚИЛМОҚДАЛАР

ХАНОЙ. (ТАСС). Америка авиацияси Лаоснинг Нео Лао Хак Сат зонасида жойлашган районларини бомбардимон қилишни давом эттирмоқда. АҚШнинг Таиланд ва Тинч океан оролларидаги базаларида жойлашган «В-52» стратегик бомбардимончи самолётлари 3 июлдан 9 июлгача Аттопе шаҳридан шарқ томондаги аҳоли яшайдиган районларга юзлаб тонна бомба ташлади. 30 июлда Американинг реактив самолётлари Самнеа шаҳридан шарқи-жанубдаги аҳоли яшайдиган районни бир неча марта ўққа тутди. Маҳаллий аҳоли орасида жуда кўп қурбонлар бор.

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ХАЛҚАРО ЛОТЕРЕЯСИ

Халқаро журналистлар ташкилоти 1967 йилги буюм лотереясининг билетларини чиқарди.

СССР Журналистлар союзида ТАСС мухбирига қуйидагиларни хабар қилишди: бу учинчи лотереяни Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Совет Иттифоқи, Монголия ва Чехословакия журналистлари ўтказадилар. Лотереядан тушган маблағ ўзларининг тараққийпарварлик эътиқодлари учун таъқибга учраган журналистлар билан бирдамлик фондига берилади.

Дастлабки лотереяларга нисбатан учинчи лотереяда ютуқлар миқдори кўпайтирилиб, 32 мингтага етказилади. Булар орасида «Волга», «Москвич», «Шкода», «Вартбург», «Трабант» маркали 42 та енгил автомашина, Болгария, Венгрия, Чехословакияга бориш учун туристик йўлланмалар бор.

Тираж 20 декабрда Прагада ўтказилади. 30 тийинлик билетларни сентябрь ойида СССР Журналистлар союзининг маҳаллий бўлимлари тарқатади.

МИЛЛАТЛАР РАВНАҚ ТОПМОҚДА

Улуғ Октябрь социалистик революцияси халқларнинг миллий муносабатлари тарихида янги давр очди. Чор Россиясининг қолоқ мустамлака районларидаги халқларга Октябрь революцияси социализм йўлини кўрсатиб берди. Қолоқ мамлакатлар илғор мамлакатларда ги пролетариат ёрдами билан социализмга ўтиши мумкинлигини ва бу йўлнинг реаллигини марксизм тарихида биринчи бўлиб В. И. Ленин ҳар томонлама асослаб берди. У, коммунистик интернационалнинг II конгрессидаги докладида айтган эдики, «қолоқ мамлакатлар илғор мамлакатларнинг пролетариати ёрдами билан, капиталистик тараққиёт босқичини четлаб ўтиб, совет тузумига ва тараққиётнинг муайян босқичлари орқали коммунизмга ўтишлари мумкин»[1].

Социалистик қурилиш давомида, Коммунистик партиянинг ленинча миллий сиёсати изчиллик билан амалга оширилиши асосида тарихий вазифа ҳал этилди: миллатларнинг сиёсий тенг ҳуқуқлилиги таъминланибгина қолмади, Совет миллий давлати тузилибгина қолмади, шу билан бирга уларнинг эски тузумдан мерос бўлиб иқтисодий ва маданий қолоқлиги ҳам тугатилди.

Мамлакатимизда чор самодержавиеси эзиб келган халқлар Совет ҳокимияти йиллари давомида сиёсий, иқтисодий ва маданий юксалиш учун мисли кўрилмаган имкониятларга эга бўлиб қолдилар.

Социалистик миллатларнинг шаклланиши СССРда социализм ғалабаси билан асосан тугалланди. Тожиклар, қирғизлар, туркманлар, чувашлар, ёқутлар ва бошқа шулар каби бир қанча халқлар рус халқининг ёрдами билан капиталистик тараққиёт босқичини ўз тарихларида четлаб ўтиб, социалистик миллатларга айландилар.

Социалистик миллатлар буржуа миллатларидан тубдан фарқ қиладилар. Социалистик миллат муштарак тилига, муштарак территориясига эга бўлган ва социализм қуриш давомида миллий характер ва маданиятнинг чинакам муштараклигига эришган одамларнинг тарихан вужудга келган барқарор умумийлигидир. Шу билан бирга социалистик миллатлар шундай миллатлардирки, бу миллатларда иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий турмушнинг интернационал муштараклиги вужудга келмоқда, одамлар характерининг интернационал белгилари камол топмоқда.

Социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари натижасида вужудга келган миллий ва интернационал муштаракликнинг бир-бирига уйғун бўлиб ва бир-бири билан боғланиб ривожланиши инсоният тарихидаги принципиал янги ҳодисадир.

Социализм ва коммунизм қуриш даврида қонуниятли битта диалектик жараён давом этмоқда. Биринчидан, ҳар бир социалистик миллат ҳар томонлама ривожланмоқда, иккинчидан, улар бир-бирларига ҳар томонлама яқинлашмоқда, уларнинг бир-бирига таъсири ва бир-бирини бойитиши ҳам кучаймоқда. Бу тенденциялар коммунизмга ўтиш давридаги миллий муносабатларнинг ривожланишидан иборат ягона жараённинг икки жиҳатидир. Коммунистик қурилиш даврида миллатлар ривожланишининг диалектикаси шуки, ҳар бир халқ ҳамма халқларни бир-бирига яқинлаштириш муддаосини кўзлаб, равнақ топа беради ва ҳамма халқлар равнақ топиши муддаосини кўзлаб, бир-бирига яқинлаша беради.

Коммунизмнинг моддий-техника базаси вужудга келтирилаётганлиги социалистик миллатлар янада ривожланиб боришининг ва улар бир-бири билан ҳар томонлама яқинлашувининг иқтисодий негизидир. Коммунистик жамият барча социалистик миллатларнинг бирга сарфлаётган куч ва ғайрати билан, улар бир-бирига яқиндан ва бир йўлда таъсир ўтказаётганлиги жараёнида барпо этилади. Ҳар бир совет миллий республикасининг хўжалиги ҳақиқатда Совет Иттифоқи социалистик экономикасининг ажралмас қисмини ташкил этади. Шу сабабли, табиийдирки, ишлаб чиқарувчи кучларни янада ривожлантириш, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш манфаатлари социалистик миллатларнинг бир-бири билан жуда яқинлашувини ва бир-бири билан яқиндан туриб қардошларча ҳамкорлик қилишини талаб этади.

Ишлаб чиқарувчи кучлар айрим иттифоқдош республикалар доирасидан тобора кўпроқ кенгайиб бормоқда. Корхоналарнинг ва бутун-бутун саноат тармоқларининг ихтисослаштирилиши, бутун мамлакат миқёсида одам ресурсларидан ва хом ашё ресурсларидан яхшироқ фойдаланиш, социалистик миллатларнинг бир-бирлари билан моддий ва маънавий бойликларни кенг айирбошлашлари ҳаётий зарурат бўлиб қолмоқда.

КПСС Программасида белгилаб берилган жуда катта планларнинг амалга оширилиши мамлакатимиздаги халқларнинг куч ва ғайратини ва ўзаро ҳамкорлигини янада бирлаштиришни талаб қилади. Пахтакор республикалар ва саноат корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақа, биргаликда каналлар, ирригация иншоотлари қуриш, янги ерларни ўзлаштиришда халқлар бир-бирига ёрдамлашаётганлиги ва қардошларча ҳамкорлигининг янги формаларидир.

Ўзбек халқи Тожикистон халқлари билан биргаликда Душанба — Қоратоғ каналини, туркманлар билан бирга Тошсоқа каналини, Дарёлиқ ва Озерний коллекторларини қурди. Биргаликда Тахиатош узели қурилмоқда, келаси йил Туямўйин гидроузели қурилади. Янги бўз ерлар қардош халқлар билан бирга ўзлаштирилмоқда.

Совет республикалари ўртасида экономика, маданият ва илмий алоқаларнинг ҳар томонлама ривожлантирилаётганлиги, янги саноат марказларининг вужудга келтирилаётганлиги, табиий бойликлар топилиб, ишга солинаётганлиги ва ўзаро алоқаларнинг шунга ўхшаш бошқа фактлари жуда муҳим тарихий прогрессив жараёнга — социалистик миллатларнинг тобора яқинлашувига ёрдам бермоқда.

Коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш жараёнида иқтисодий ва маданий турмуш гуллаб-яшнамоқда. Бу эса социалистик миллатларнинг бир-бири билан тағин ҳам яқинроқ бўлишига ва бир-бири билан ҳар томонлама яқинлашувига ёрдам бермоқда.

Ижтимоий турмушнинг бутун бориши шуни кўрсатадики, деган эди В. И. Ленин 1914 йилдаёқ, «юз минглаб кишилар Россиянинг бир чеккасидан иккинчи чеккасига ўтмоқда, аҳолининг миллий состави аралаш-қуралаш бўлиб кетмоқда, биқиқлик ва миллий жаҳолат йўқолмоғи керак»[1].

Қардош республикаларимиз, ўлкалар, областлар, шаҳарлар, саноат корхоналарининг, колхозлар ва совхозларнинг коллективлари коммунистик қурилиш жараёнида йилдан-йилга тобора кўп миллатли бўлиб бормоқда. Чунончи, Ўзбекистонда 60 дан кўпроқ миллат намояндалари туғишган қардошлардек яшамоқда ва ёнма-ён туриб хизмат қилмоқда. Биргаликда қилинаётган меҳнатда миллий тафовутлар йўқолиб бормоқда, одамларда маънавий қиёфанинг муштарак белгилари шаклланмоқда, коммунизм қурувчиларининг юксак ахлоқий принциплари вужудга келмоқда, шунга яраша уларнинг умумий интернационал традициялари ҳам қарор топмоқда.

Пролетар интернационализми руҳида тарбияланган совет кишилари учун эндиликда миллий республикалар ўртасидаги чегаралар масаласи ўзининг аввалги аҳамиятини тобора кўпроқ йўқотмоқда, яъни Ватанимизнинг ҳамма миллатлари тенг ҳуқукли бўлиб, уларнинг турмуши ягона социалистик негизда қурилмоқда, ҳар бир халқнинг ҳар бир миллатнинг моддий ва маънавий эҳтиёжлари ҳам бир текисда қондирилмоқда.

Мамлакатимизнинг социалистик маданияти барча иттифоқдош республикалар халқларининг маданиятида вужудга келган ва вужудга келтирилаётган энг яхши белгиларнинг ҳаммасини ўзига сингдириб ривожлана беради.

Совет маданияти бирор миллатнинг бир халқнинг маданияти эмас, балки СССР халқлари миллий маданиятлари эришган ажойиб ютуқларнинг гавдаланишидир.

Совет Иттифоқидаги қардош халқлар адабиётларининг асарлари она тилида нашр этилаётганлиги ҳам миллий маданиятни ривожлантириш ва бойитиш учун бебаҳо аҳамиятга эга. СССРдаги ҳамма халқларнинг тилларидаги китоблар мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг тилларига таржима қилинмоқда.

Мамлакатимиз халқлари маданиятининг буюк устозлари — Пушкин, Толстой, Горький, Чайковский, Шевченко, Руставели, Янка Купала, У. Гажибеков ва бошқа кўпгина устозларнинг ўзбек маданиятига ўтказган самарали таъсирини ҳисобга олмай туриб, бу маданиятнинг ривожланишига тўғри баҳо бериб бўлмайди.

Иттифоқдош республикалардаги фан, маданият, бадиий адабиёт арбоблари, санъат ходимларининг бир-бири билан яқиндан алоқа қилиб турганлиги социалистик маданиятнинг ривожланиши учун катта аҳамиятга эга. Қардош адабиёт ва санъат ҳафталиклари, дўстлик кечалари ўтказилаётганлиги, бошқа қардош республикалардаги авторларнинг пьесалари, театрлар ва ҳаваскорлик коллективларининг репертуарига киритилаётганлиги, қардош халқларнинг муваффақиятлари матбуотда, радио ва телевидение орқали кенг ёритилаётганлиги, фан ва техниканинг энг муҳим проблемаларини ишлаб чиқишда олимларнинг ҳамкорлиги театрлар ва концерт ташкилотларининг бир-бирларига гастролга бораётганлиги, кинофестиваллар, совет музикаси фестиваллари миллий республикаларда ўтказилаётганлиги, сураткашлик асарлари виставкалари ташкил этилаётганлиги, газеталарнинг махсус сонлари бирга чиқарилаётганлиги — тарбиявий ишнинг мана шу ҳамма формалари социалистик миллатларнинг интернационал хисларини ривожлантирмоқда, халқимиз маънавий ҳаётида махкам ўрин олган традицион ҳодисалар бўлиб қолмоқда.

Миллатлараро ҳамкорлик ва дўстликни ривожлантиришда, мамлакатимиздаги барча халқлар ўртасида иқтисодий, маданий алоқаларни мустаҳкамлашда рус тилининг роли жуда ҳам катта. Рус тили ҳақиқатда СССРдаги ҳамма халқларнинг иккинчи она тили бўлиб қолди, кўп миллатли муомала ва ҳамкорликнинг муштарак тили бўлиб қолди. 1959 йилда ўтказилган аҳоли рўйхати маълумотларига қараганда, бошқа миллатлардан 10.2 миллион киши рус тилини ўзининг она тили деб айтган эди. Ўз миллатининг тилини гарчи она тили деб айтаётган бўлса ҳам, аммо русча ёзаётган ва фикр қилаётган, гапираётган одамлар бундан ҳам кўп.

Буюк рус тили, биринчи социалистик революция биринчи социалистик жамият тили, Ленин тили фақат Совет Иттифоқидаги социалистик миллатларнинггина эмас, шу билан бирга социалистик лагерь халқларининг ҳам интернационал алоқа қилиши ва маданий ривожланишида қудратли восита бўлиб қолмоқда.

СССРнинг вужудга келганлиги халқларнинг ҳар томонлама бир-бири билан яқинлашувини бошлаб берган бўлса, жаҳон социалистик системасининг вужудга келганлиги мана шу тарихий жараённи янада кенгайтирди ва чуқурлаштирди.

Мамлакатимизда миллатлар бир-бири билан яқинлашмоқда, улар социал жиҳатдан тобора бир хил бўлиб қолмоқда. Миллатларнинг қўшилиб кетиши одамларнинг бутун жаҳон миқёсидаги умумийлигини вужудга келтиришни тақозо қилади. Бу умумийликка миллатларни ҳар томонлама ривожлантириш, уларнинг бир-бири билан тағин ҳам яқинлашуви орқали ўтилади.

Янги жамият қурувчиларини тарбиялаш партия идеология ишининг диққат марказида турган вазифадир. Идеология ишининг ҳозирги босқичдаги асосий вазифалари партия программасида, КПСС XXIII съездининг қарорларида белгилаб берилди. Партия меҳнаткашларни коммунистик онглилик, пролетар интернационализми, халқлар дўстлиги руҳида тарбиялаб, буржуа идеологиясига ва миллатчилик сарқитларининг ҳар қандай кўринишларига қарши муросасиз кураш олиб боради. Миллатнинг қолоқ ва ўз аҳамиятини йўқотган белгилари ва хусусиятларини сақлаб қолишга интилиш миллатчилик сарқитларининг кўринишидир. Миллий маҳдудликни, қолоқ урф-одатлар ва хулқларни, реакцион традицияларни қувватлашга уриниш коммунистик жамият табиатига ётдир.

КПСС ўзининг амалий фаолиятида мамлакат ичида ҳам, халқаро майдонда ҳам миллий ўзаро муносабатларнинг ҳамма масалаларини пролетар интернационализми позициясида туриб, марксизм-ленинизм таълимоти негизида ҳал қилиб келди ва ҳал қилмоқда. Партия миллий хусусиятларни назар-писанд қилмасликка ҳам, бўрттириб юборишга ҳам йўл қўймайди. КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» тўғрисидаги Тезисларида «Совет кўп миллатли социалистик давлати пролетар интернационализми идеяларининг тантанасини амалда намойиш қилмоқда», деб яна бир марта тўғри уқтириб ўтилган.

Ғ. НАЖИМОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

[1] В. И. Ленин, Асарлар.31-том, 247-бет.

[1] В. И. Ленин, Асарлар, 20-том, 63-бет.

„ШАҲРИМИЗ ГЕРБИ“ МУҲОКАМАДА

ШАҲРИМИЗ АКС ЭТСИН

Газетхонлар хатларидан

Газетамизда республика пойтахти Тошкент гербини яратиш юзасидан мунозара бошлангандан буён унча кўп вақт ўтгани йўқ. Лекин шу орада фақат ҳамшаҳарларимизгина эмас, балки бутун республика меҳнаткашлари, ҳатто қардош республикаларда истиқомат қилувчи қадрдонларимиз ҳам бу ҳақда ўз мулоҳазаларини изҳор этиб, лойиҳалар йўлламоқда.

Таклиф ва мулоҳазалар ўз аксини топган мактублар тўхтовсиз келиб турибди. Бу Шарқ машъали, авлодлар тилида достон бўлган, жанговар ўтмиши, бахтиёр ҳозирги кунлари ва ёрқин келажаги билан шуҳрат қозонган азиз Тошкентимиз кишилар қалбига нақадар яқин эканлигини билдиради.

Юборилаётган лойиҳалар ва таклифлар ранг-баранглиги ҳамда кўпларининг оргиналлиги билан бир-биридан фарқ қилади. Яратилажак гербни ҳар ким ўзича тасаввур этмоқда. Биров лойиҳани шаҳар ўтмиши ва келажагига оид бир-иккита белги билан ифодаласа, бошқа бир ўртоқ унда халқимизнинг тинчликсеварлиги, заҳматкашлиги, ижодкорлиги, ишлаб чиқараётган машиналари, фани, техникаси, боғ-бўстонлари, тоғу сувлари акс этишини орзу қилади. Буларнинг ҳаммаси яхши истак. Лекин герб одатда кўплаб рамзий белгилардан иборат бўлиб қолмаслиги лозим. Акс ҳолда шаҳримизга хос энг муҳим фазилат, белги бошқаларининг соясида қолиши мумкин.

Келинг, редакцияга келаётган герб лойиҳаларининг бир қисми билан танишиб чиқайлик. Мана, рус тили ва адабиёти институти студентларидан **А. Султонов, К. Жўраев, А. Умаров** ўртоқлар ҳамкорликда ишлаган лойиҳа. У ромб шаклида бўлиб, ичига юлдуз чизилиб, юлдуз қирраларининг ҳар бирига шаҳримиз учун хос бўлган белгилар — завод, қурилиш, республика байроғи, пахта даласида кезиб юрган «зангори кема», учрашган қўллар ва кабутар жойлаштирилган. Ўрта қисмида курант ва сервиқор бинолар кўриниши. Автор шаҳримиз гербини гўзал ва сермазмун бўлишини истайди. Бироқ бу белгиларнинг ҳаммасини кичик ҳажмдаги гербда тўла ифодалаш қийин. Шу билан бирга уни бачканалаштириб юбориши ҳам мумкин.

Усмон **Абдуллаев** ўз лойиҳасини учбурчак шаклида ифодаласа, бўкалик **О. Нишонов** унинг пахта кўринишида бўлишини истайди. Тошкент партия олий мактабининг тингловчиси **М. Жўраевнинг** лойиҳаси тузилиш жиҳатдан бошқачароқ бўлса-да, унга ҳаддан ташқари кўп нарса чизилган. Баъзи ўртоқлар лойиҳага пахта, дон, машина, гул, шестерня, юлдуз, байроқ, қўл, кабутар ва бошқа шу каби белгиларнинг киритилишини истайдилар. Баъзи ўртоқлар эса зилзила оқибатларини тугатиш учун кураш ҳам гербда акс эттирилишини, «Тошкент» сўзининг ёзиб қўйилишини таклиф этадилар. Бизнингча, гербда ўткинчи нарса ва ҳодисалар акс эттирилиши мақсадга мувофиқ эмас. Герб келажак учун яратилади. Шундай экан, унда кўпроқ шаҳримиз келажагига хос бўлган белгилар ифодаланиши лозим.

Кўпгина ўртоқлар лойиҳа тузиб юборишар экан, гербшуносликнинг ихчамлик, сермазмунлик ва соддаликдан иборат муҳим талабларини эътибордан четда қолдирмоқдалар. Бунинг натижасида лойиҳалар турли майда, баъзан жуда оддий белгилардан иборат бўлиб қолмоқда. Ҳатто айрим ўртоқлар олма, анор, дўппи каби нарсаларни ҳам гербга киритмоқчи бўладилар.

Герб одатда содда, ёрқин бўлиши лозим. У бир қарашда «Тошкент» сўзи ёзиб қўйилган бўлмаса-да, кишилар пойтахтимиз герби эканлигини билиб оладиган бўлсин. Бундан буён редакцияга лойиҳа ва таклифлар йўлловчи ўртоқлар гербшуносликнинг бу муҳим талабларини ҳам албатта ҳисобга оладилар, деб ишонамиз.

Суратда: Чилонзорнинг 26-кварталида азамат «Главмосстрой» бинокорлари томонидан бунёдга келтирилган янги турар жой бинолари. Ҳозир бу шинам уйларда юзларча тошкентлик меҳнаткашларнинг оилалари истиқомат этаётирлар.

МАКТАБЛАР СЕНТЯБРГА ШАЙ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг халқ маорифини янада ривожлантириш тўғрисидаги ҳамда республика партия ва ҳукуматининг шу ҳақдаги қарорлари мактаблар ишини янада жонлантириб юборди. Ўқувчилар ўртасида таълим-тарбия ишларини яхшилаш учун энг асосий ҳужжат бўлиб қолди. Ана шу тарихий ҳужжатга тўлиқ амал қилиб, ўтган ўқув йилида ўқиш ва ўқитиш ишларини катта муваффақият билан якунлаган Октябрь район халқ маорифи ходимлари қувончли натижаларга эришаётирлар.

Аввало, шуни айтиш керакки, жамоатчиликнинг катта кучига таяниб иш қилинаётганлиги туфайли ҳозирга қадар райондаги мавжуд 28 та саккиз йиллик ва 25 та ўн йиллик мактабдан 47 таси жорий ва капитал ремонтдан сифатли қилиб чиқарилди.

Район марказидаги табиий офат туфайли қаттиқ шикастланган А. Ҳидоятов номли 14- ўрта мактаб (директори А. Исҳоқов), Хуршид номли 65- ўрта мактаб (директори А. Е. Шаломаев) ва А. С. Пушкин номли 119- ўрта мактаб (директори Ф. Солиев) каби қатор мактабларнинг ремонти барвақт тугалланди. 14-ўрта мактабдаги ота-оналар, ўқитувчилар коллективи ҳамда комсомол комитетининг секретари Н. Азимов бошчилигидаги юқори синф ўқувчиларидан иборат 147 комсомол бу ишда актив иштирок этди.

Хуршид номли 65-ўрта мактаб атрофини тор кўчалар, кўримсиз томлар ўраб олган эди. Тўрт қаватли янги мактаб биноси қурилди. Янги ўқув йилида у 1400 ўғил-қизни ўз қучоғига олади. Ҳозир мактабда бичиш-тикиш, металл ускуналари ишлаб чиқариш ва дурадгорлик каби ҳунар ўрганиш устахоналари ташкил этилди.

Шуни ҳам алоҳида қайд қилиб ўтиш керакки, район мактабларида ўтган ўқув йилида 48100 ўғил-қиз ўқиган бўлса, бу йил 50680 бола ўқийди. Бунинг учун янгидан 13000 дан ортиқ парта, 878 та доска, 878 та синф хонаси тахт қилиб қўйилди. 59 та ўқитувчилар хонаси, 51 та кутубхона, 135 та лаборатория ва фан кабинетлари, 50 дан ортиқ буфет-ошхоналар, волейбол-футбол, физкультура майдончалари тўла-тўкис ремонтдан чиқарилди. Райондаги 14, 22, 38, 41, 75-мактабларда қўшимча биология фан кабинетлари ташкил этилди. Мактабларни ободонлаштириш ишларига 96 минг сўм ажратилди.

Районда қурилаётган саккизта янги мактаб биноси ҳам бирин-кетин фойдаланишга топширилаётир. Булардан бири 5-бопалар санаторийсидаги 520 ўринли янги типдаги икки қаватли мактаб биносидир.

Қорақамиш ва Октябрь массивида қурилаётган тўртта 1320 ва 1060 ўринли янги мактаб ҳам сентябрь ойигача фойдаланишга топширилади. Қолганлари сентябрь давомида қуриб битказилади. Район ўқувчилари учун барпо этилаётган бу янги мактабларда 222 та синф хонаси ва бошқа қулайликлар уларга хизмат қилади. Мактабларни бунёд этаётган Ф. И. Капаров бошчилигидаги Навоий шаҳар қурилиш тресті ҳамда 159-трестнинг 9-ва 13-қурилиш бошқармаларининг 300 дан ортиқ бинокори уларни муддатидан олдин, кўркам ва сифатли битказиб бериш учун меҳнат қилаётирлар.

Бироқ, райондаги ҳамма мактабларда ҳам янги ўқув йилига тайёргарлик яхши, деб бўлмайди. А. С. Пушкин номли 10-ўрта мактаб (директори Г. Н. Конкова). Свердлов номли 41-саккиз йиллик (директори М. Умархўжаева), Академик Павлов номли 19-ўрта мактабларда янги ўқув йилига тайёргарлик ниҳоят суст бормоқда. Бу мактабларнинг жорий ва капитал ремонтини битказиш мажбуриятини олган «Главташкентстрой»нинг қурилиш ташкилотлари мактаб директорларининг ўта бепарволиги натижасида ремонт ишларини ҳамон кечиктираётирлар.

Район маорифчилари бу нуқсонларни тезда бартараф этиб, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида эришилган ютуқларни амалий иш билан мустаҳкамлашлари янги ўқув йилини ҳар тарафлама пухта тайёргарлик билан бекамикўст кутиб олиш учун барча имкониятларини тўла сафарбар этмоқлари зарур.

С. САИДАҲМЕДОВ,
район халқ маорифи бўлимининг мудири.

Тошкентда сабзавот етиштириш бўйича халқаро семинар очилди. Бу семинар БМТнинг озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик ташкилоти (ФАО) томонидан чақирилди.

Суратда: Ўзбекистон селекционери Карим Юсупов (чапдан) семинар қатнашчиларини ўзи ихтиро қилган янги помидор нави билан таништирмоқда.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

САНОАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Стандарт нусхалар

Ёниш иссиқлигини ўлчашда фақат 0,3 процентгина хато қилиш, биласизми, нимага олиб келади?

Мамлакатимизда чиқарилаётган нефтдан 600 минг тоннаси, 270 миллион кубометр газ ва 1 миллион 600 минг тонна тошкўмирнинг кўкка совурилишига олиб келаркан. Амалда бу каби жуда «қиммат»га тушадиган хатолар ҳали ҳам баъзи ўлчов бирликларининг йўқлиги туфайли учраб туради.

Саноатда бундай хатоларни йўқотиш учун стандартлаш ва метеорология бўйича мутахассислар жонбозлик кўрсатишди. Улар маҳсулот сифатини оширишга олиб келган муҳим бир таклиф ишлаб чиқишди. Бу стандарт нусхадир. Стандарт нусха тенглама усули билан модда ва материалларни назорат остига олиш, контроль қилиш демакдир. Стандарт нусхага амал қилиб мамлакатимиздаги аналитик ўлчов асбобларини бир хил аниқликда исталган тобга келтириш мумкин.

Ҳозир халқ хўжалигининг кўпгина соҳаларида стандарт нусхалардан кенг фойдаланилмоқда.

Янги технология

Узоқ Амурда «Спецэлеватормельмаш» заводи бор. Заводда элеватор қувурларини ишлашда кожухдаги чокларни бирлаштириш пайвандлаш йўли билан бажарилари. Бир сменада уч кишидан иборат бригада 32 метрли қувурни тайёрларди холос. Амур Давлат контроли лабораториясининг ходимлари завод бош инженери ўртоқ И. А. Осиевский билан ҳамкорликда элеватор қувурларини тайёрлаш технологиясини ўзлаштиришди. Энди элеватор трубаларидаги кожухнинг чоклари электр пайванд билан эмас, «қулф» билан бирлаштириладиган бўлди. Қулфни тайёрлаш ва закатка қилиш учун махсус мослама конструкция қилиниб, ишлаб чиқилган.

Янги технологияни жорий қилиш натижасида заводда бир неча тонна металл тежаладиган бўлди. Бунда қувурларнинг сифати кескин ошди. Меҳнат унумдорлиги эса икки баравар ошиб, электр энергиясини сарфлаш етти марта камайди. Чиқиндига кетадиган 90 процент металл заводда ўз ўрнида ишлатиладиган бўлди. 1966 йилги тежам 3 минг сўмни ташкил қилган бўлса, бу йилги тежам тахминан 31 минг сўмни ташкил этади.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ,
инженер.

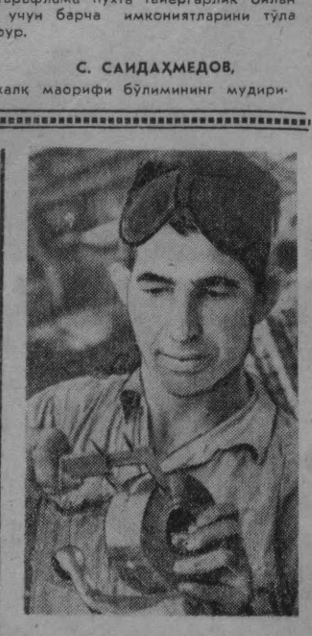

Коммунистик меҳнат бригадаси аъзоси токарь Виталий Точилкин Тошкент тракторсозлик заводи қирра тишли деталлар участкасининг пешқадам ишчиларидан ҳисобланади.

Суратда: В. Точилкин.

М. Нуриддинов фотолари.

Танишинг, ҳамшаҳарларингиз

Газетачи Файзихон

Ҳар бир касбнинг ўзига яраша гашти бўлади. Файзихоннинг газета сотувчилик касбига ўтганига кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин шундай бўлса ҳам ўзи севган газетачиликни меҳр билан адо этмоқда.

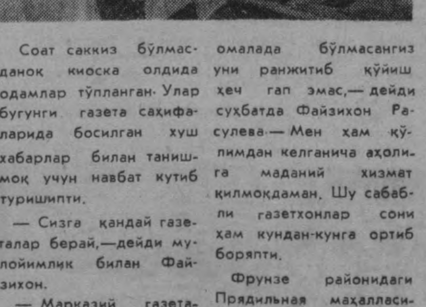

Соат саккиз бўлмасданоқ киоска олдида одамлар тўпланган. Улар бугунги газета саҳифаларида босилган хуш хабарлар билан танишмоқ учун навбат кутиб туришипти.

— Сизга қандай газеталар берай,—дейди мулойимлик билан Файзихон.

— Марказий газеталардан...

— Сизга-чи?

— «Гулистон»нинг янги сони келдими?

— Эртага хабар олинг, келиб қолса керак.

— Бўлмаса «Саодат»дан ва республика газеталаридан беринг.

Файзихоннинг қўли-қўлига тегмайди. У ҳар бир газетхоннинг истаган газет-журналини тезлик билан олиб беради. У ўзининг камтар ва мулойимлиги билан газетхонларга танилмоқда.

— Газетхоннинг кўнгли нозик бўлади. Шунинг учун ҳам ҳар бир киши билан юмшоқ муомалада бўлмасангиз уни ранжитиб қўйиш ҳеч гап эмас,—дейди суҳбатда Файзихон Расулева.—Мен ҳам қўлимдан келганича аҳолига маданий хизмат қилмоқдаман. Шу сабабли газетхонлар сони ҳам кундан-кунга ортиб боряпти.

Фрунзе районидаги Прядильная маҳалласига жойлашган 148-киосканинг мудири Файзихон Расулева ўз ишига меҳр билан ҳавас қўйганлиги учун ойлик планини ортиғи билан бажарибгина қолмай, маҳалладаги газетхонларнинг ҳурматига ҳам сазовор бўлмоқда.

М. ИБРОҲИМ

Суратда: Ф. Расулева савдо пайтида.

Автор фотоси.

ЎЗБЕКИСТОНДА ҲИНДИСТОН МАДАНИЯТИНИНГ ДЕКАДАСИ 1967

АЛИ САРДОР ЖАЪФАРИЙ

Али Сардор Жаъфарий ҳозирги замон ҳинд адабиётининг ривожланишига катта ҳисса қўшган ёзувчилардан биридир. У 1916 йилда туғилган, саккиз ёшидан шеър ёза бошлаган.

Али Сардор Жаъфарий ҳикоянавис сифатида ўн етти ёшидаёқ Ҳиндистонда шуҳрат қозонди. Унинг «Манзил», «Паноҳ», «Солдатнинг ўлими» каби ҳикоялари тўплами ёзувчига катта шуҳрат келтирди.

1939—40 йилларда шоир фашизм ва империализмга қарши шеър ҳамда қўшиқлар ёзади. Иккинчи жаҳон уруши йилларида Сардорнинг шоирлик қобилияти айниқса яққол кўринади. «Парвоз» номли биринчи шеърлар тўплами биланоқ у Ҳиндистоннинг тараққийпарвар шоирлари сафига қўшилди: Умумҳиндистон тараққийпарвар ёзувчилари жамиятига қабул қилинди.

1948 йилда Али Сардор Жаъфарий Совет Иттифоқига бағишланган достонлар циклини яратди. Бу достонлар «Тинчлик юлдузи» номи билан нашр этилди.

Ҳинд халқининг севимли шоири Али Сардор Жаъфарий Москвага бир неча бор келган.

Қуйида Али Сардор Жаъфарийнинг «Тинчлик юлдузи» достонидан парча ўқийсиз.

Тинчлик юлдузи

Кўп яшасин, Советларнинг гуллаган баҳорлари!
Шалола-ю чашмалари, дарё ва анҳорлари!
Кўп яшасин, дилраболар, гул юзлар, хуш суханлар!
Боғу, парку, бўстону, сайригоҳу, чаманлар!
Кўп яшасин, она сутин покиза дарёлари!
Сут эмувчи нав-ниҳоллар, ул қадди барнолари!
Кўп яшасин, қўлдаги жом май тўла шодлик жоми!
Ширин нони, ложувард кўл бинафша гулистонлар!
Яйрасин бу танаро тез оқар соф қонлар!
Кўп яшасин, бу кўнгиллар—муҳаббат бешиклари!
Барно қизларни кутган институт эшиклари!
Кўп яшасин, майсазорларда шабнам қатралари
Хилма-хил мева, қовун-тарвуз, асал ширалари!
Кўп яшасин, ишчилару зиёлилар; деҳқонлар!
Темир йўллар, моторлар, метролару вагонлар!
Кўп яшасин, бойликнинг фонтанлари!
Кўп яшасин, ёзувчи романлари!
Кўп яшасин, шоирларнинг шеърлари, достонлари!!
Кўп яшасин, Волга ҳам Кавказнинг чўпонлари!!
Кўп яшасин, бу ўлканинг кўмир кон жез конлари!!
Кўп яшасин, қизил миллатлар ширин забонлари!
Кўп яшасин, баланд тоғлар, водий кўк адирлари!
Кўп яшасин, тинчлик учун кураш баҳодирлари!
Кўп яшасин, кутубхона, музей шифохоналар!
Кўп яшасин, кулган лаблар, тизилган дурдоналар!!
Кўп яшасин, ҳурриятнинг барқ урган машъаласи!
Кўп яшасин, юлдуз—тинчлик, дўстликнинг қалъаси!
Кўп яшасин, Москва, СССР, Улуғ Ленин!
Кўп яшасин, халқ раҳбари—партия сафи метин!

Урду тилидан **Н. Муҳамедов** таржимаси.

Шаҳаримизда Ҳиндистон маданияти декадаси катта муваффақият билан ўтмоқда. Куни кеча Куйбишев кўчасидаги Марказий виставка залида ҳинд тасвирий санъат виставкаси Сэнъат саройида эса Ҳиндистон Республикасининг ҳаётини акс эттирувчи фотовиставка очилди. Шаҳаримиз аҳолиси бу виставкаларни ниҳоятда қизиқиш билан кўраётир.

Суратларда: бир группа ҳиндистонлик меҳмонлар Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг шаҳар қурилиши бўлими лойиҳалари билан танишаётирлар.

Ҳиндистонлик санъаткорлар Санъат саройида бир группа шаҳар ёшлари билан суҳбатлашаётирлар ва уларга эсдалик автографлари қолдираётирлар.

М. Нуриддинов фотолари.

Прем ЧАНД.

ШОИР

ҲИКОЯ

— Таклиф қоғозингиз борми?

Кумер таклифномаси бўлса-да, бу саволга жаҳли чиқди.

— Таклифномам йўқ. Агар сиз бошқалардан ҳам сўраганингизда эди, мен ҳам, албатта, кўрсатган бўлардим! Сиз бу ерда одам ажратаяпсиз. Ража Сохибга кириб: «Кумер деган шоир келиб кетди», — деб айтиб қўярсиз.

Меҳмонларни кабул қилаётган киши кечирим сўрай бошлади:

— Кечирасиз, сизни пастга урмокчи эмасдим. Мен сизни танимайман, бу ерда ҳеч кўрмаганман. Марҳамат қилинг, киринг. Худо сизга шунчалик талант берипти. Кечанинг файзли ўтиши ҳам сизга ўхшаш кишиларга боғлик.

Бу киши Кумерни илгари кўрмаган бўлса-да, бундай сўзларни ҳар қандай шоир ёки ёзувчига айтиш мумкин эди. Маълумки, шоир халқи ном қозонишни истайди.

Кумер ичкарига кириши билан йўлкаларни безаб атрофга байрамчасига нур сочиб турган ҳар хил чироқчаларни кўрди. Ҳовли ўртасида шинамгина мармар фонтан бор. Ҳар хил рангли чироқларнинг нури сувга тушиб, фонтандан гўё рангоранг ёмғир ёғаётгандек кўринар эди. Ҳовуз атрофига столлар қўйилиб, гул билан безатилган.

Ража Соҳиб Кумерни яхши кутиб олди: «Мен сизнинг шеърингизни «Анис Хинд» саҳифасида ўқидим ва жуда ёқтирдим. Мен шаҳримизда сиз каби ҳурматли шоир борлигини хаёлга келтирмаган эдим. — Кейин уни бошқа меҳмонларга таништира бошлади:

Бу — Ҳазрат Кумер, шоир. Сиз бу киши ҳақида эшитган бўлсангиз керак. асарлари ҳозирги адабиётимизда энг яхши шеърлар ҳисобланади. Мен бу ҳазратнинг ёзганларини севиб ўқийман».

Ғарбчасига кийинган бир жаноб Кумерга гўё ҳайвонат боғида кам учрайдиган бир махлуқни кўриб қолгандай кадалиб қаради ва сўради:

— Инглиз шоирларини ўқиганмисиз? Байрон, Шиллер, Теннисон ва бошқаларни биласизми?

Кумер ярим товуш билан жавоб берди:

— Ҳа, бироз ўқиганман...

— Бизнинг шоирлар ҳозирги вақтда ҳақиқий поэзияни тушунишмайди. Улар жуда хом-хатала севги лирикасинигина ёза олишади ва уни поэзиянинг асосий мақсади деб ҳисоблашади, — деди ғарбча кийинган киши.

Бу сўзлар Кумерга қаттиқ ботди:

— Фикримча, сиз ҳинд шоирларининг шеърларини ўқимагансиз. Сиз уларни тушунмаганингиздан шундай гумон қиляпсиз.

Ража Соҳиб шошиб қолди. У Кумер билан баҳслашиб ўтирмай тинчлатиш йўлини излади ва бошқа шоирларни таништира бошлади:

— Сиз жаноб Паранжийни биласизми? Унинг асарлари инглиз тилидаги газеталарда доимий босилиб туради. Халқ унинг асарларини севиб ўқийди... Мана бу — доктор Чадха.

Яна бир канча танишувлардан кейин зиёфатга келганлар ғарбча кийинган киши билан баҳслашгани учун Кумерни: «Сен ҳам шоир бўлдингми?! — дегандай назардан четга чиқаришди. Бу Кумерга қаттиқ ботди. У келгани учун юз пушаймон эди. Таклиф қилингандаги шодлиги ҳам пучга чиқди. Кумер ўз-ўзига қайта-қайта: «Бу — шуҳрат қозонишга интилганинг учун ҳақли жазо!» — дерди.

Бирдан улуғ меҳмон келгани ҳақида шов-шув кўтарилди. У яқинда Европадан қайтган эди. Меҳмонни Ража Соҳибнинг ўзи кутиб олди ва Кумернинг ёнига келиб: «У келгани шарафига шеър ёзишинг керак. Тайёрлан!» — деди. Кумер ваҳимага тушиб: «Мен ҳеч нима ёзганим йўқ эди, қўрқаман», — деб жавоб берди.

Ража Соҳиб унга хўмрайиб қаради:

— Сен бирор нарсани ёд айтиб беришинг керак. Дарров бирорта шеър ёз!

Кумер унинг гапига кўнмади:

— Кечирасиз, бунчалик қисқа вақт ичида шеър ёзиш мумкин эмас.

Ража Соҳиб: «Бу қандай бўлди? Бирор шоирнинг ҳам шеърини ёд айта олмайсизми? Ҳеч ким билмайди-ку», — деб қўшиб қўйди.

Кумер бу охирги илтимос эканини билар эди. У уялганидан у ёқ-бу ёққа қараб юра бошлади:

— Нима, мен сизга мадҳми?!

У ўз уйига қайтганида ҳам юзлари қизариб турарди. Сакина мамнунона сўради:

— Қалай, шуҳрат орттирдингизми? Улар сизнинг шеърларингизга қойил бўлишгандир... Нега тез қайтиб қолдингиз?

Кумер маюс жавоб қилди:

— Менинг у ерда ҳожатим йўқ экан, Сакина. Бормасам бўлар экан... Бу менга катта сабоқ бўлди. Мен шуҳрат орттираман деб аҳмоқлик қилибман. Чироқ ёниши зарур. У доим нур сочиши керак. Унинг вазифаси ана шу.

(Охири. Боши газетанинг ўтган сонида).

Инглизчадан **А. Абдуазизов** таржимаси.

ХЎРАНДАЛАР МАМНУН

Инсоннинг кўнгли ҳамма нарсадан нозик. Ана шу нозик кўнгилга мос келадиган, дилни хушнуд этадиган таомлар тайёрлаш вазифаси умумий овқатланиш корхоналари коллективлари зиммасига юклатилган. Яқинда пойтахтдаги «Октябрь» ресторанининг директори Қудрат Исломов билан суҳбатлашиб қолдик.

—Одамлар ресторанга фақат овқатланиш учун эмас,— деди у.— музика тинглаш, ўзаро суҳбатлашиш — хуллас, маданий ҳордиқ чиқариш учун ҳам келадилар. Баъзилар ресторанни ичкилик ичиладиган жой деб нотўғри тасаввур қиладилар. Тўғри, бир кезларда шундай бўлган. Лекин ҳозирги ресторанлар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш даргоҳидир. Шунинг учун ҳам никоҳ тўйлари, байрамлар, туғилган кунларни нишонлаш ва бошқа маросимларни ресторанларда ўтказиш одат тусига кираётир.

Ресторанимиз пойтахтнинг эски шаҳар қисмига колхоз-совхоз бозорига ёндош жойлашган. Пойтахт саноат корхоналарининг ходимлари, муассаса ва ташкилотларнинг хизматчилари, республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларидан келган колхозчи деҳқонлар, совхозларнинг ишчилари шу ерда овқатланиб, дам оладилар. Ресторанимизнинг эшиклари ҳамма учун очиқ.

Ресторан ёруғ, тоза ва озода. Залга кирган хўранданинг баҳридили очилади. Бу ерда хизмат қилаётган кишиларни айтмайсизми, икки қўли кўксида хўрандаларни «Марҳамат!» деб кутиб олади, «Хуш кўрдик» деб кузатиб қўяди. Ширин сўз жон озуғи деганларидек, ошпаз, кабоблаз, зал бекаларининг ширин суҳанлиги ва хизматидан хўрандалар мамнун. Палов, кабоб, гўшкуйди, лағмон, қовурилган лахим гўшту, сариқ ёғга пиширилган жўжа... Қуйингчи, ширин қўл ошпазлар, кабобпазлар дид билан тайёрлаган хилма-хил таомлар хўрандаларда иштаҳа қўзғаб овқатланишга чорлайди. Седана сепилган нон билан ҳовури чиқиб турган кўк чойнинг ёқимли ҳиди димоққа урилганда ҳузур қилади киши.

Умумий овқатланиш корхонаси кенгайтириляпти, таомлар хили кўпайтириляпти. Янгидан 180 ўринли қайлахонанинг ишга туширилиши, сомсахона ва нонвойхонанинг топширилиши бунинг гувоҳидир.

Сўнгги вақтларда хонадонлар, турли маросимлар, тўй-томошаларга хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилди. Ресторанда тайёр таомлардан ташқари ярим тайёр овқатлар бўлади ва харидорларга сотилади. Меҳнаткашлардан турли озиқ-овқатларга буюртма қабул қилиниб, тайинланган жойларга машинада етказиб берилади.

— Ўзим заводда ишлайман, хотиним кондуктор,—деб ёзибди ресторандаги таклиф-мулоҳазалар дафтарига бир ишчи,—бешта фарзандимиз бор. Ҳар йили уларнинг туғилган кунини нишонлаб турамиз. Меҳмонлар келган паллада мен қозонга, хотиним тандирга югурмаймиз. Қандай таомлар буюрсак, «Октябрь» ресторани коллективи дидимиздагидек қилиб тайёрлаб беради. Уларнинг хизматидан мамнунмиз.

Барча соҳалардаги каби бу ерда ҳам ўз касбига ихлос қўйган ажойиб ошпазлар камол топди. Баҳром Жўраев, Неъмат Раҳимжонов, Собир Садиров, Баратохун Усмонов каби пазандалар тайёрлаган таомлар кишига ҳузур бахш этади.

— Пазандалик жуда нозик иш,—дейди бош ошпаз Жаббор ака,— ошпаз ресторанга қадам ранжида қилган кишиларнинг дидини билиши керак. Масаллиқ ҳар хил бўлиши мумкин. Лекин ошпаз бир хил— ширин ва тўйимли овқат тайёрлаши лозим. Бу хўрандалар сонини кўпайтириб боришда ҳам катта роль ўйнайди.

Ярим йиллик мол обороти плани муддатидан илгари 104,5 процент бажарилди. 39 минг сўм жамғарма берилди. Бу кўзда тутилгандан анча кўп. Тежамкорлик учун бошланган мусобақанинг дастлабки босқичи минг сўмдан кўпроқ маблағни иқтисод қилиш билан якунланди. Ана шундай яхши кўрсаткичлари учун ресторанга кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти берилди.

Ресторан коллективи Октябрнинг шонли 50 йиллигини муносиб туҳфа билан кутиб олиш учун курашяпти.

Н. МАЪРУФОВ

Суратда: Уз ишини яхши билган пазандалар: Зуҳра Аҳмедова, Оқил Файзиев, Баҳром Жўраев, Шавкат Тўхташев.

А. Тўраев фотоси.

КАНАДА БИЛАН УЧРАШУВ

Р. ИСЛОМБЕКОВ,
профессор, Ленин мукофотининг лауреати

Биз бу ерда ҳар куни меҳмонхонада бир хил овқат еявериб кўнглимизга тегди, ўзбек овқатлари кўзимиздан ўтиб кетди. Бу ерда нонуштага ҳамма вақт қовурилган тухум, муздек сув ва апельсин суви берилади. Апельсин кўзимиз олдида махсус машинада эзилади. Тушки овқатга консерва қилинган нарсалардан суюқ ош, бир парча гўшт ва ҳар доим бериладиган кока-кола ичимлиги. Кока-коланинг реклама қилинишига ҳар йили 200 миллион доллар сарфланар экан. Агарда бир шиша кока-коланинг нархи аслида 1 цент турса, сиз унга уч цент тўлайсиз. Икки центи рекламага сарфланган харажатни қоплаш учун қўшиб олинар экан. Умуман айтганда олча сувидан тайёрланадиган лемонадга ўхшаш бу ичимлик бизнингча у қадар шовқин-сурон кўтаришга арзимайди.

Шуни ҳам айтиш керакки, виставкада совет миллий овқатларига талаб катта. Совет павильони ҳузуридаги ресторан директори А. Травкиннинг айтишига қараганда Американинг турли штатларидан тез-тез телефон қилишиб туришаркан: «ЭКСПО»га яқинда бормоқчимиз. Бизнинг боришимизга овқатлардан тайёрлаб туришингизни сўраймиз»,—дейишар экан. Кўпинча кабоб, борщ, ўзбекча палов, қовурилган жўжа, киевчасига котлетлар буюришар экан.

Совет павильонига келувчилар орасида қора либос кийган католик монахлари диққатни ўзига жалб қилади. Ҳатто художўй монахлар ҳам Советлар мамлакатининг ютуқлари билан қизиқишар экан. Филадельфия радио марказининг мухбири Поол Мейсоннинг илтимосига биноан мен Ўзбекистонда медицина фанининг тараққиёти тўғрисида сўзлаб бердим. Америка тингловчиларига ўзбек олимларининг ўсимликлар химияси соҳасидаги, улар томонидан кашф этилган юздан ортиқ янги алкалоидлар тўғрисида, маҳаллий ўсимликлардан тайёрланган қимматли дориларнинг Совет фармакопеясига киритилганлиги тўғрисида ҳикоя қилиб бердим. Гормонларнинг биохимик тадқиқотлари, радиоактив усул ёрдамида буқоқ касалини даволаш соҳасидаги ютуқларимиз тўғрисида, бунинг учун ўзбек олимлари жаҳон фанининг олдинги ўринлардан жой олганлиги ҳақида гапирдим. Мухбир Улуғ Октябрга қадарли бир неча минглаб кишиларга фақат бир врач тўғри келган республикада эндиликда медиклар ва олимларнинг ғоят катта армияси меҳнат қилаётганлигини эшитиб, ҳайратда қолди. Бразилияда,— деди журналист,—буқоқ касалига мубтало бўлишлик эр ёки хотиндан ажралиш ҳуқуқини беради.

Виставкада ўтказилган Ўзбекистон кунининг охирида қабул маросими бўлди. Меҳмондорчиликка менинг касбдошим Канада университетининг олими Мак Гиль ҳам таклиф этилди. Бу университетда мен Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш тўғрисида лекция ўқидим. Совет павильони ахборот марказининг таклифига мувофиқ худди шу темада телевидение орқали сўзладим. В. Қ. Қобулов Монреаль университетига таклиф этилди, у ерда ҳисоблаш техникаси билан танишиб келди.

Павильонда: «Сиз Ўзбекистонни биласизми?» деган мавзуда викторина ўтказилди. Чет элликларнинг бизнинг Ватанимиз тўғрисида нақадар кам маълумотга эга эканлиги шунда маълум бўлди. Ҳар бир совет мактабининг ўқувчиси Канада тўғрисида, бошқа чет эл мамлакатлари тўғрисида чет эл интелгентларининг бизнинг қудратли Ватанимиз ҳақида билганига қараганда кўпроқ билар экан. Айрим зиёлилар эса Ўзбекистон тўғрисида тушунчага ҳам эга эмас эканлар. Буларнинг ҳаммаси совет ҳақиқатини онгли равишда бузиб тушунтираётган Америка пропагандасининг ишидир. Мен бир канадаликдан «Сиз СССР тўғрисида нимани биласиз?» деб сўраб қолдим: «Нимани билар эдим, Сибирь, совуқ жойлар»,— деб жавоб берди у. У бизнинг мамлакатимиз тўғрисидаги бу тушунчасини Монреаль чекасида кўрсатилаётган голливуднинг «Доктор Живаго» фильмидан кўриб олган бўлса керак. Бу фильм бахтга қарши Борис Пастернакнинг шу номдаги китоби асосида ишлангандир.

Дельфинлар гимни

Муқаддас Лаврентия дарёсидаги муқаддас Елена оролининг шарқий қисми Лю Ронде деган ном билан юритилади. Бу ер кишиларнинг кўнгил очар жойи экан. Бу ерда кўпдан-кўп аттракционлар, ичкилик хоналар ва бошқалар бор. Уларнинг ҳаммаси чироқлар денгизига кўмилган. Ля Рондеда дельфинларни ўргатувчи ва уларнинг физиологиясини ўрганувчи машҳур аквариум бор. Дельфинлар буйруқ билан сув устида осилиб турган ҳалқадан ирғиб ўтади, тўп ўйнашади, бошқа ўйинларни ижро этадилар.

«Ҳозир дельфинлар Ўзбекистон республикаси президенти шарафига гимн айтиб беришади»,— деди уларни ўргатувчи. Унинг буйруғи билан дельфинлар бирданига сувдан чиқишди ва бақага ўхшаган овоз билан вақиллаша бошлади. Сув ости артистларининг бу ўйинларидан биз мамнун бўлдик.

«Ваҳималар павильони»да бизни бошини қизил дурра билан боғлаб олган бир кўзи кўр денгиз қароқчиси кутиб олди. Қоп-қоронғида биз вагончага ўтирган эдик, у бизни қаёққадир олиб кетди. Йўлимизда жаҳли чиққан аждаҳо учради. Ана шундай турли-туман ваҳималар билан тўла бу павильон анча кўнгилни ғаш қилди.

Жиротронга тушиб, афсонавий фазони томоша қилишда катнашдик.

Ля Рондеда ёнингиздаги пулингизни тезда сарф қилиб қўйишингиз мумкин. Бу ерда кўзга ёқимли нарсалар жуда кўп, долларингиз савдогарларнинг чўнтагига сувдек оқиб кетади.

Машҳур француз қўшиқчиси, катта труппанинг раҳбари Морис Шевальенинг концертидан кўнглимиз ғоят чоғ бўлди. Концерт очиқ ҳавода стадионда кўрсатилди. Шевалье ўзининг ансамблига дунёдаги ҳар хил халқларнинг рақсчилари ва музикачиларидан мингга яқин кишини тўплабди. Концерт ранг-баранг карнавал билан бошланади. Афсонавий кийимлар кийган Африка, Индонезия ва Полинезия, Осиё, Европа мамлакатлари халқларининг вакиллари ўтди. Бу ерда кўз кўрмаган рақслар ўйналди. Хитой аждаҳолари, илон билан ўйновчи ҳинд рақсчилари, баданига игна билан ҳар хил расм солган ҳиндиларни кўрдик. Томошабинларни ўзига жалб этган Шевалье ҳозир 79 ёшда экан. Бироқ, деди у, кишининг ёши унинг ташқи кўринишига қараб белгиланмайди, балки унинг юраги билан белгиланади. Сочи оқариб қолган артистнинг тиниқ овози унинг сўзлари тўғрилигидан далолат берар эди. У лирик қўшиқларни ғоят моҳирлик билан ижро этди.

Монреаль билан хайрлашдик. Энди мамлакат бўйлаб, Канаданинг бошқа шаҳарлари билан танишамиз.

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

Оттава йўлида

Атлантик океанидан Тинч океанигача мамлакатни кесиб ўтадиган кенг, текис автомобиль йўлидан бормоқдамиз. Бу икки томонлама, бетон йўлда машиналар олти қатордан юришади, тўрт кўчаларда машиналарнинг тўхтамасдан ўтиб кетиши учун йўл устидан осма кўприклар, ер ости йўллари қурилган. Шунинг учун ҳайдовчилар бундай жойларда ҳам машина тезлигини секинлаштирмайдилар. Бу йўлларда ҳалокатлар тез-тез бўлиб туради. Лекин ҳайдовчи ҳаддан ташқари маст бўлмаса, бахтсиз ҳодиса учун жавоб бермайди. Ҳамма вақт шикаст кўрган киши ҳаракат қоидасини бузувчи бўлиб ҳисобланади. (Бу ерда спиртли ичимлик истеъмол қилиш ҳайдовчилар учун ман этилмаган). Бундай шароитда ҳар бир киши ўз ҳаётини страхавания қилишга мажбур бўлади. Шунинг учун ҳам ҳайдовчилар моддий жавобгарликка тортилмайди. Шикастланган ёки ҳалок бўлган кишининг оиласига страхавания жамияти нафақа тўлайди. Капиталистик дунёда эса одамнинг ҳаёти жуда арзон туради.

Йўлнинг ҳар икки бетида йўл белгилари, рекламалар кўзга илғанади. Йўл бўйларида қавақхоналар, машиналарга бензин тўлатиладиган станциялар, техника хизмати кўрсатувчи устахоналар сон-саноқсиз. Бу корхоналарни автомашина ишлаб чиқарувчи фирмалар ташкил қилган. «Эссо», «Финн», «Шелл», «Супертес» фирмалари ўзаро бир-бири билан кучли рақобатдалар. Машина ҳайдовчиларга бу ерда жуда яхши хизмат кўрсатилади. Ҳайдовчи қавақхонада ўтиргунча ёки тикка туриб пиво ичиб бўлгунча, унинг машинаси текширувдан ўтказилади, ювилади, бензин қуйиб қўйилади.

Ҳар замонда биз катта йўлдан қишлоқ йўлларига бурилиб кетамиз. Бу йўлларда тартиб бошқачароқ. Ҳаракат тезлиги чеклаб қўйилган. Агарда ҳайдовчи тезликни ошириб юборса, йўл устида учиб юрган верталётдаги полисмен дарҳол уни кўради ва верталётни автомобиль олдига қўндиради, тартиб бузувчидан юз доллар штраф ундириб олинади.

Халқаро аэропортига эга бўлган Корнвалл шаҳридан ўтдик. Ундан кейин Форд заводлари бошланади. Завод цехларининг тепаси очиқ майдонларида минглаб автомашиналар териб қўйилган. Мен шу ерда Ильф ва Петровларнинг «Бир қаватли Америка» деган китобидаги: «Бу мамлакат рекламалар, автомобиллар ва яхши йўллар мамлакати» деган сўзларини эсладим. Ҳаққоний айтилган сўзлар.

Йўл-йўлакай муқаддас Лаврентия дарёси кўриниб қолади. Бу минг милдан ортиқ масофага чўзилган дарё Канада экономикасида катта роль ўйнайди. Бу дарё Онтарио кўлини Атлантик океани билан боғлайди. Бу дарё бўйлаб қудратли океан кемалари сузади. Онтарио, Эри кўлларидан ўтиб, Гудзон қўлтиғидан Нью-Йоркка борилади.

Квебек ўлкасидан чиқиб бормоқдамиз. Монреаль ҳам шу ўлкага киради. Канаданинг ўзи ўн ўлкага бўлинади. Канада жуда катта майдонга эга бўлган мамлакат бўлиб, дунёда Совет Иттифоқидан кейин катталиги жиҳатидан иккинчи ўринни эгаллайди. Лекин аҳолиси кўп эмас. Ҳар бир квадрат километрга 1—2 одам тўғри келади. Мамлакатдаги 20 миллион халқ асосан шаҳарларда яшайди.

Канаданинг иқлими кескин ўзгарувчан бўлиб, қишда қаттиқ совуқ бўлади. Монреаль порти Одесса билан бир кенгликда жойлашган бўлишига қарамай, қишда беш ой давомида муз билан қопланиб ётади. Мамлакатда дарёлар кўп—дунёдаги ичиладиган сув запасларининг учдан бир қисми шу ерда. Бу сувларнинг кўпчилиги фойдаланилмай ётган Шимолий муз океанига қуйилади. Кўллар ундан ҳам кўп. Канаданинг деярлик ярми ўрмонлар билан қопланган, Шимолий қисми эса тундра билан туташади.

Экинзорлар бўйлаб кетмоқдамиз. Канада чўллари ҳаммаси ҳайдалган, ғаллакор хўжаликларга айлантирилган. Далаларда одамнинг кўринмаслиги кишини ҳайратда қолдиради. Бизнинг йўлбошчимиз Габриель «ҳозир шундай давр» деб тушунтирди. Бу ерда қишлоқ хўжалиги юксак даражада механизациялаштирилган бўлса ҳам фермерлар ҳосилни ўриш вақтида жуда кўп батракларни, ҳатто Европа мамлакатларидан ҳам жалб қиладилар.

(Давоми бор).

ОНТАРИО ўлкасида гуллардан ясалган соат ёнида.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ИЖОДИДАН

Шавкат Мамедова — қардош Озарбайжоннинг таниқли шоираларидан бири. Унинг болалар ва катталар учун ёзган шеърий китоблари қўлдан-қўлга ўтиб, севилиб ўқилмоқда. Қуйида шоиранинг сиз хурматли «Тошкент оқшоми» газетхонлари учун йўллаган шеърларини ўқийсиз.

Она меҳри

Ҳаётимдан азиз, жондан лазиз деб,
Сени ким севади, мендек, эй
фарзанд?!
Қуёшдан ҳам нурли, уммондан чуқур
Бу она қалбимни ўзинг этдинг банд!
Сен илҳом чашмаси, сенсан қанотим,
Кўзимнинг нури-ю, ишқимнинг бори.
Сен билан онаман—суюкли отим,
Сен билан гул очди умрим баҳори.
Ҳар оқшом кўзимга уйқу инмайин,
Аллалар тўқийман—менга шу ҳавас.
Ухлайсан бағримда ажиб жилмайиб,
Илиқ, нафасинг-ла оламан нафас.
Сени шамолга ҳам кўрмайман раво,
Сен азиз умримнинг бахт-саодати.
Кошки, бутун қалбга бўлса экан жо,
Онанинг биллурдек соф муҳаббати.

Наргиз

Баҳорнинг атирли гуллари аро
Энг нозик, энг зариф чечаксан,
наргиз!
Сочинг толим-толим, кўзинг сурмали,
Чиройда дилбардан юксаксан, наргиз!
Тўнларинг оппоқдир, кўйлагинг сари,
Ёзнинг хабарчиси, хуш орзулари,
Яшна ҳеч сўлмасин умр баҳори,
О, сен, гул баҳорга безаксан наргиз!
Шоирлар ҳуснингга ошиқ субҳу-шом,
Муҳаббат аҳлига ҳамдамсан мудом,
Кўнгил хуш атрингдан олибдир илҳом,
Сулувликда олий тилаксан, наргиз!

Сени унитмайман

Йиллар ўтди-ю, аммо
Мен сени унутолмам,
Қалбимдасан доимо,
Мен сени унутолмам.
Нафасимда нафасинг,
Қулоқларимда сасинг.
Ўтмайди сенсиз умрим,
Нега келмас ҳавасинг?!
Фикру хаёлим сенда —
Йиғлаганда, кулганда.
Қалбим ҳувиллаб қолар,
Сени эсламаганда.

Мен ва хаёл

Кеча сокин, кеча лол,
Бир мен-у, бир шу хаёл.
Тоғ оралаб шўх дарё
Оқ кўпик чсиб оқар.
Кўк фонуси ярим ой
Ерга ҳасрат-ла боқар.
Кеча сокин, кеча лол,
Бир мен-у, бир шу хаёл.
Дарё-ю онлар оқар,
Онлар бўлмасин хазон.
Ҳар он қиммат нақадар,
Хазон бўлгани ёмон!
Кеча сокин, кеча лол,
Бир мен-у, бир шу хаёл.
Бу кўнгил жўшқин уммон
Чайқалиб, солар овоз:
Эҳ-хе! Ўтган ҳар бир он
Изсиз кетмаса кўп соз!
Кечалар лол окса-да.
Умримиз лол оқмасин!
Ўтган йўлига инсон
Ҳасрат ила боқмасин.

Кўнгил ҳамдами

Эй кўнгил ҳамдами, ўтсанг биз
томон,
Бир зум тин олгил-у, эшигимга боқ.
Лол боқиб, кўнглимни тиндиргил шу
он,
Яна ишқ савдоси бўлсин буюкроқ.
Яна аста-аста узайсин онлар,
Умр ҳасратинг-ла сўнавермасин.
Ишқининг-ла қалбимда жўшсин
тўфонлар,
Кўнглим қаримасин, соч оқармасин.

Озарбайжончадан Усмон ЮСУПОВ таржимаси.

1967 ЙИЛ ФУТБОЛИ ФАКТ ВА РАҚАМЛАРДА

Юқори лигада ўйнаётган мамлакат чемпионатидаги командаларнинг биринчи даврадаги ўйинларини ўн миллион 955 ишқибоз томоша қилди. Бу ўтган йилдагига қараганда 700 минг киши кам демакдир.

* * *

Биринчи давра ўйинларида А» классининг биринчи группасига кирувчи командалар рақиблар дарвозасига 342 та тўп киритдилар. Бу ўтган йилдагига қараганда 75 та тўп кам киритилди демакдир.

* * *

Энди энг кўп томошабин кўрган беш команда ўйинларини таққослаб кўринг.

Москва «Динамо»—815 минг киши, Киев «Динамо» — 743 минг киши, Тбилиси «Динамо» — 724 минг киши, «Спартак» — 687 минг киши, Минск «Динамо»—647 минг киши.

Таққослаб кўриш учун ўтган йилги шундай натижаларни ҳам келтирамиз.

«Спартак» — 975 минг киши, Киев «Динамо» — 857 минг киши, «Пахтакор» — 777 минг киши, Марказий армия спорт клуби — 763 минг киши, «Черноморец» 722 минг киши.

Бундан 1966 йилга нисбатан кучли командалар ўйинини 478 минг киши кам кўрганлигини билиб олиш қийин эмас.

* * *

«Пахтакор» ўйинларини биринчи даврада 586 минг киши томоша қилиб, томошабинлар сони жиҳатидан командамиз саккизинчи ўринни эгаллади.

* * *

«Пахтакор» биринчи даврада рақиблар дарвозасига 12 тўп киритиб, ўз дарвозасидан 19 тўп ўтказиб юборди. Шуниси қизиққи, пахтакорчилар ўтган йили ҳам шундай кўрсаткичга эришишган эди. Фақат бунда 19 тўп киритилиб, 12 тўп ўтказиб юборилган эди.

* * *

Биринчи давра якунлари бўйича «Пахтакор» командасининг энг яхши ҳужумчиси В. Бектошев бўлди. У тўртта тўп киритди.

Ўтган йилнинг биринчи даврасида «Пахтакор» снайперларидан Х. Раҳматуллаев ҳам тўрт тўп киритган эди.

* * *

«Пахтакор» ўйинларини биринчи даврада энг кўпи 55 минг, энг ками 7 минг киши томоша қилган.

Ўтган йили бу рақамлар 70 ва 13 минг киши атрофида эди. Шуниси қизиқки, 1967 ва 1966 йиллаги биринчи давра ўйинларининг охиргисида 7 ва 13 минг киши қатнашган.

* * *

Биринчи давра ўйинларида 16 марта 11 метрли штраф тўпи белгиланди. Бундан 14 тасида тўп киритилди. 11 метрдан тўп тепган «Шахтёр» ва Луганскнинг «Заря» командаларининг ҳужумчилари дарвозани ишғол қила олмадилар.

Москва торпедочилари ҳаммадан кўп— 3 марта 11 метрли тўпни дарвозага киритдилар. Уларнинг кутаисилик клубдошлари ва «Нефтяник» футболчилари иккитадан штраф тўпи киритдилар.

* * *

Биринчи давра ўйинларида беш футболчи ўз дарвозаларига тўп киритиб юборишди.

* * *

Биринчи давра ўйинларида мамлакат чемпиони — Киевнинг «Динамо» командасининг 12 ўйинчиси рақиблар дарвозасига тўп киритди. Бу энг кўп киши тўп киритди демакдир. Энг кам тўпни «Қайрат» командаси ўйинчилари киритдилар. Улар 4 та тўп киритишди, холос.

* * *

«Қайрат» командаси биринчи даврада киритган 12 тўпдан 10 таси икки ҳужумчи — Сергей Квочкин ва Олег Волох киритди. Шуниси ҳам борки, 1967 йилги мавсумда биринчи тўпни ҳам шу Олег Волох киритган.

* * *

Дублёрлар составининг турнирида «Шахтёр» пешқадамлик қилмоқда. Биринчи даврадан кейин «Шахтёр» ўйинчилари 26 очко тўплашди. «Спартак»нинг дублёр состави ундан бир очко кам олган. Москва «Динамо»чиларининг ёш футболчилари 24 очко тўплашди.

* * *

«Пахтакор»нинг дублёр состави биринчи даврани асосий состав каби 13 очко олиб, 16-ўрини эгаллаб якунлади.

* * *

Одессанинг «Черноморец» командаси футболчиси Сергей Звенигородский биринчи давра давомида 2 тўп киритиб, иккови ҳам ўйиннинг 31 минутида киритди. Донецкнинг «Шахтёр» командаси ҳужумчиси А. Станкявичус ўзи киритган 4 тўпдан иккитасини ўйиннинг 76 минутида киритди.

Биринчи даврaнинг энг моҳир ҳужумчиси Эдуард Маркаров ўзи киритган 11 тўпнинг 3 тасини 40-минутда киритди.

* * *

Москва «Торпедо» командасининг ярим ҳимоячиси Владимир Бреднёв ўзига хос хислатга эга. У кўпинча ўйиннинг сўнги минутларида тўп киритади. У ўзи киритган тўрт тўпнинг ҳар бирини 71, 73, 87 ва 89-минутларда киритган.

* * *

«Локомотив» ўйнаганда стадион трибуналарига энг кам томошабин тушади. Унинг биринчи давра ўйинларини ҳаммаси бўлиб 372 минг киши томоша қилди. Ўтган йили биринчи даврада энг кўп томошабин— 445 минг киши ўйин кўрган эди.

Москва «Локомотив» командаси «Арарат» билан ўйнаганда энг кам ишқибоз тўпланган ўйинда атиги 2,5 минг кишилик, энг кўп томошабин йиғилган ўйин Москва «Динамо»си билан «Спартак» учрашуви бўлиб, унда 95 минг киши тўпланди.

Ўтган йили «Локомотив»нинг Ленинград «Зенит» билан бўлган ўйинини энг кам одам — 5 минг киши, «Спартак»нинг Москва армиячилари билан бўлган ўйинни эса энг кўп киши — 103 минг одам томоша қилган.

* * *

Чемпионатнинг биринчи даврасида кўпгина командалар «Ўзига хос» юбилейларини нишонлашди.

Жумладан, Москва, Киев, Тбилисининг «Динамо» командалари ва Москванинг «Спартак» командаси мамлакат биринчилиги учун 700-ўйинларини ўтказдилар.

Москва «Локомотиви» 600 марта ўйнади. «Пахтакор» ва «Қайрат» эса ўзларининг 200-ўйинларини нишонладилар.

* * *

Биринчи даврада Москванинг «Динамо» командаси, Бокунинг «Нефтяник» командаси ўйинчилари ғалаба, дуранг ва мағлубият бўйича йирик рақамларга эришдилар. Москва «Динамо»чилари 400-ғалабани қўлга киритдилар Торпедочилар 300-марта мағлубиятларини «нишонлади»лар.

Бокунинг «Нефтяник» футболчилари 100-марта ғалаба қозониб, 100-марта дуранг қилдилар.

* * *

Биринчи даврада ўзларининг юбилей тўпларини киритган командалардан яна учтаси бор. Киевликлар 1100-, Ленинграднинг «Зенит» командаси ўйинчилари 900, Минскнинг «Динамо»чилари 500-, Ростовнинг армиячилари 400-тўпни киритдилар.

* * *

Шунингдек, Москванинг «Спартак» командаси ўз дарвозасидан 800-тўпни, Минскнинг «Динамо»чилари 700-, Тошкентнинг «Пахтакор»и 300-ва Одессанинг «Черноморец»и 100-тўпни олиб чиқиш «шарафига» муяссар бўлди.

Владивостокда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига бағишланган «Совет Узоқ Шарқи» иккинчи бадиий зона кўргазмаси очилди. Кўргазмада Приморск ва Хабаровск ўлкалари, Амур, Камчатка, Магадан, Чита ва Сахалин областлари, Бурят ва Ёқут автоном республикаларининг 270 рассоми 681 полотно — тасвирий санъат, графика, ҳайкалтарошлик, декоратив-каштадўзлик санъати, театр декоратив тасвирий санъати ва монумент декаратив санъати асарлари билан қатнашмоқда. Кўргазма тематикаси Совет ҳокимияти учун кураш тарихи, ҳозирги замон Узоқ Шарқи, унинг табиати ва одамларига бағишланган.

Суратда: кўргазма залларидан бири.

Н. Назаров фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

17 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори.
18.10 Концерт.
18.30 Сўнгги ахборот (қозоқча).
18.40 Нодир куйлар.
19.20 Татар куйларидан концерт.
20.00 «Октябрь» радиостанциясининг программаси (русча).
20.30 Янги Тошкент бинокорлари учун концерт.
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 Сўнгги ахборот. Ўзбекистонда Ҳиндистон маданияти декадаси кундалиги.
22.10 Ўзбек операларидан парчалар.
22.40 Октябрнинг 50 йиллиги шарафига. Юбилей йили суҳбатлари (русча).
23.20 ЛИРИКА КЕЧАСИ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. Мурод Халил. «ТИЛЛАХОН» поэмасидан боблар (ўзбекча).
19.30 Рус халқ хори ансамблларининг концерти.
20.10 Ўрта Осиё республикалари халқларининг қўшиқлари.
20.50 «Юбилей перекличкаси» деган эшиттириш (русча).
21.00 Тожикистон композиторларининг асарларидан концерт.
21.30 И. Гайдн. «Лондон симфонияси».

18 АВГУСТДА

ЎЗБЕКИСТОН ОБЛАСТЛАРИНИНГ РАДИОФЕСТИВАЛИ ЭФИРДА — САМАРҚАНД

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 В. Мейен. «Самарқанд сюитаси».
7.55 Медицина мавзуларида эшиттириш (ўзбекча).
8.25 «Самарқандликлар, сизлар учун» деган концерт.
9.30 Симфоник рақслар.
11.10 Булунғур район партия комитети биринчи секретари Ҳ. Ризаев сўзи. «ҚИШЛОҚЛАРНИНГ ҚИЁФАСИ ЎЗГАРМОҚДА» (ўзбекча).
11.25 «Ҳиндистон-Ўзбекистон» деган концерт.
13.10 Концерт.
13.30 ҲИНД ҚЎШИҚЛАРИ ВА РАҚСЛАРИ.
14.00 «Самарқандликлар юбилей йилининг пахта ҳосили учун курашда» (ўзбекча).
17.00 Самарқанд область театри артистлари ижросида концерт.
18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори.
18.10 Совет композиторларининг маршлари.
18.30 Сўнгги ахборот (қозоқча).
18.40 «Самарқанд адабиёти».
19.20 Ҳинд халқлари куйлари.
20.00 «Самарқанд — олий мактаблар маскани». Радиоочерк (русча).
20.15 «Самарқанд областининг меҳнаткашлари, сизлар учун». Концерт.
20.45 Радиоочерк. «Ветеран онласи» (ўзбекча).
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 Сўнгги ахборот. Ўзбекистонда Ҳиндистон маданияти декадаси кундалиги.
22.10 Радиокомпозиция. «ЗАРАФШОН ВОДИЙСИДА».
22.40 ШОНЛИ 50 ЙИЛ. Ойбекнинг «Темирчи Жўра» поэмасидан боблар (ўзбекча).
23.20 Самарқанд области меҳнаткашларининг талабларига мувофиқ концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Совет композиторларининг қўшиқлари.
19.00 Концерт.
19.30 «Ленин табассуми». Миртемирнинг янги шеърлар тўплами ҳақида (русча).
20.10 Кекса ижрочилар концерти.
20.50 «Ота касб соҳиблари». Очерк (русча).
21.00 «НАВО» шашмақомидан парча (тожикча).
21.30 Фронтчи шоирлардан Б. Ваап ва Т. Усеин шеърлари (татарча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Катта эстрада концерти.

„ЗАНГОРИ" ЭКРАНДА

17 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Рус ва ўзбек тилларида телевизион янгиликлар.
18.30 ЯРИМ АСР ЙИЛНОМАСИ. Телевизион фестиваль. Киев телевидение студиясининг программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:
18.00 Болалар учун. «Беш йиллик ҳақида ҳикоялар».
18.25 Телеянгиликлар.
18.40 «ОЛТИН ТИШ». Бадиий фильм

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.20 Музикали маяк.
20.30 Интервидение. Киев шаҳридан олиб кўрсатилади.
21.00 Телеянгиликлар.
21.30 Жаҳон бир кун ичида.
22.00 «Мен Россия ҳақида куйлайман». Ҳозирги замон қўшиқларидан концерт.
22.30 Ярим аср йилномаси. Телевизион кўп серияли ҳужжатли фильм. «1918 ЙИЛ».
23.30 Телеянгиликлар.
23.50 БАДИИЙ ФИЛЬМ.
01.15 Москва эшиттиришларининг охири.

18 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси
18.00 Телеянгиликлар.
18.20 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Тележурнал.
18.55 Халқ контроли ҳаракатда.
19.15 «КАТТА АЙИҚ ФАРЗАНДЛАРИ» Бадиий фильм.
20.50 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:
20.55 Телеянгиликлар.
21.15 «ЕР ВА ЭЛ».
21.50 Ўзбек совет поэзиясининг телевизион антологияси. С. Абдулла. «ҚАЛБ ТАРОНАЛАРИ».
22.25 ЯРИМ АСР ЙИЛНОМАСИ. «Ўзбек киносининг илк қадамлари».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телеянгиликлар.
18.20 «Садолар ҳикоя қилади». Концерт.
18.55 «УЧ ДЕНГИЗ ОША». Бадиий фильмнинг биринчи серияси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Москвада Латвия ССР ҳафталиги. Миллий байрамнинг очилиши.
21.00 Телеянгиликлар.
21.20 Эфирда «Молодость».
22.30 Телевизион бадиий фильм.
23.05 Сувга сакраш бўйича Европа учинчи кубоги учун. Финляндиядан олиб кўрсатилади.
00.15 Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:
19.30 Эшиттиришлар программаси.
19.35 Болалар учун. «Қаҳрамон пионерлар» деган эшиттириш.
19.55 Ҳиндистоннинг ҳозирги замон прозаси.

Рус тилида:
20.15 Концерт.
21.10 БАДИИЙ ФИЛЬМ.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/VIII да Бағри тош, 18/VIII да Нурхон, 19/VIII да Гавҳари шамчироқ.

КИНО театрларда

17 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Иванов тунидаги оловлар (кеч соат 9-45 минутда). Осмондаги гулдурос (кеч 6 ва 8 да)—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Катта шаҳар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечкурун).

Симледаги муҳаббат — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечкурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Иванов тунидаги оловлар — «ХИВА».

Қишлоқ ўқитувчиси — «РАКЕТА».

18 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Катта шаҳар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечкурун).

Симледаги муҳаббат — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечкурун).

Розмари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ»(кундуз ва кечкурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Иванов тунидаги оловлар — «ХИВА».

Қишлоқ ўқитувчиси — «РАКЕТА».

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ
ТЕЗ КУНДА
ҚИРҚ ЕТТИНЧИ
мавсумини очади.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

3-маршрутда қатновчи трамвай изи кенгайтирилаётганлиги сабабли 17, 18, 19, 20 августларда 3-маршрутдаги трамвай ишламайди.

Пассажирлар 1, 2, 4, 41, 74, 78-маршрутдаги автобуслар билан Луначарский, Чилонобод, Огородная, Новомосковский, Учительский, Урицкий ва Пушкин кўчалари бўйлаб катнашлари мумкин.

Автобуслар орқага Пушкин кўчасидан қайтади.

Трамвай-троллейбус бошқармаси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ ДОИМИЙ КУРСИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича қисқа муддатли курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

шаҳарлараро телефон станцияси телефонисткалари, телеграфчилар, почта алоқа бўлими операторлари, шаҳар телефон станцияси монтёрлари.

8-10 синф ҳажмида маълумотли 16 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади (Тошкентда пропискадан ўтганлар).

Қабул қилинганлар стипендия билан таъминланадилар.

Ўқиш тамом бўлганидан сўнг, ўқувчилар Тошкент алоқа корхоналарига ишга юбориладилар.

Ўқиш муддати — 3 ой.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

ТОШКЕНТ ҲИСОБ-КРЕДИТ ТЕХНИКУМИГА
старший бухгалтер
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-84. Далазор кўчаси, 29-уй, телефон Б-8-06-22.

ГАЗ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ «СОЮЗСРЕДАЗГАЗПРОМ» ТРЕСТИГА
старший бухгалтер-ревизор, иқтисодчи-инженер, старший товаршунос
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 53-уй, 3-қават, кадрлар бўлими. Телефон 5-28-50.

ТОШКЕНТ ШАҲАР «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИГА
киоскачилар, шунингдек газет ва журналларни сотиш бўйича штатсиз ишчилар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Толстой кўчаси, 8-уй, телефон В-3-17-22. душанба — дам олиш куни.

«ПОДЬМОСКОВЬЕ» ҚУРИЛИШ ПОЕЗДИГА
прораблар, мастерлар, таъминот бўлими бошлиғи, кадрлар бўлими бошлиғи
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, 6-квартал, «Россия» шаҳарчаси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИ МОДДИЙ ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИГА
иқтисодчи, товаршунос, старший бухгалтер, бухгалтер
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Главпочтамт, Некрасов кўчаси, 3-уй.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТга
линотипчилар, вёрсткачилар, ҳарф терувчилар, печатчилар, қабул қилувчилар, муқовачилар, стереотипчилар, контролерлар, слесарлар, шогирдлар, ёрдамчи ишчилар, вахтёрлар, уборшицалар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар «Правда Востока» кўчаси 26 уй, кадрлар бўлими.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3.02.49 дан В3-02.58 гача, редактор ўринбосарлари — В3.29.33, В3-29.09; масъул секретарлар — В3.27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — В3.27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; ахборот бўлими — В3.65.57; эълонлар бўлими — В3-81.42.

17 АВГУСТ, 1967 Й. Р. 05592. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2986.